

glebov vsek lističek
je velja s poštno
zad in v Mariboru
s pošiljanjem na doma
za celo leto 4.—
za pol leta 2.—
za četrt leta 1.—

Prerodnina se pošilja
s pravilnic v tiskarst
gr. Cirila, barvne
slike hitv. 1. List se
pošilja do odpreval.

Delalniki katol. tis-
karskega društva do-
ljujejo list brez po-
sobne naročnine.

SLOVENSKI

GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Pečatezni listi dobijo
se v tiskarni in pri
gospodu Novak-u na
velikem trgu po 10 h.

Rekopisli se ne vra-
tajo, neplačani listi
se ne sprejemajo.

Za oznanila se plačuje
od navadne vrstice,
če se natisne enkrat,
po 15 h, dvakrat 25 h,
trikrat 35 h.

Inserati se sprejemajo
do srede opoldne.

Štev. 37.

V Mariboru, dne 10. septembra 1903.

Tečaj XXXVII.

Slovenskim posojilnicam in drugim zadrugam.

Za vse naše zadruge, bodisi posojilnice, kmetijske in druge zadruge, prišla je nova doba in sicer vsled pred kratkim razglašenega revizijskega zakona. Ta zakon določuje, da mora biti vsaka zadruga pregledana in sicer najmanj vsako drugo leto enkrat po večšem revizorju. Kdo pošlje revizorja? Revizijski zakon določuje, da pridejo tu v poštev v prvi vrsti oziroma pravzaprav samo le zadrugne zveze, ki so pooblašene, da smejo izvrševati revizijo. Sicer je po zakonu tudi deželni odbor dovoljeno, da smejo poslati revizorja — a samo le k tistim zadrugam, ki so prejele od dežele podpore; — ker je pa presneto malo slovenskih zadrug na Štajerskem, ki so kedaj sprošile pri našem deželnem odboru kako še tako boro podporico, je popolnoma izključeno, da bi prestopil kdaj kak revizor dežel. odbora — seveda kak zagrizen nemški nacionalec — prag katere slovenske zadruge. Naše zadruge bodo torej revidirali revizorji zvez to je revizor tiste zveze, koji je katera zadruga član.

Največ slovenskih posojilnic in drugih zadrug je že pristopilo h kaki zvezi, one pa, ki še niso, morajo to takoj storiti. To pa radi tega, ker sta okrožni sodnji v Mariboru in Celju vsem zadrugam svojega okoliša razposlali dopise, s katerimi se zahteva, da zadruge tekom štirih tednov naznanijo, kdo jih bode revidiral. Vsaka zadruga naj na taki dopis odgovori, da jo bode revidirala

zveza; — samo to se naj odgovori in nič drugega, še imena kake zveze ni treba navesti.

Velikanske važnosti za naše posojilnice in druge zadruge je pa vprašanje, h kateri podružni zvezi naj pristopijo, — oziroma če naj ostanejo v zvezi, v koji so že, ali pa naj prestopijo v drugo; nekaj slovenskih posojilnic in drugih zadrug je bilo dosedaj ob enem kar v dveh in še več zvezah — take zadruge se bodo morale odločiti za samo eno zvezo, — pri drugih pa morajo izstopiti.

Samo ob sebi je umevno, da morajo biti slovenske posojilnice in druge zadruge le pri kaki slovenski zvezi — in bi vsaka zadruga, ki bi se ne držala tega načela, storila neodpustljiv naroden greh.

Nobena slovenska zadruga ne sme prezreti, da ima tudi narodno dolžnost; radi tega ne more biti član nemške zveze oziroma štajerske zveze, v koji sedi naš ptujski prijatelj Ornigg in ki si je priskrbel za slovenske zadruge jednega največjih nemškutarških kričačev kot revizorja. Naša parola je: Proč od Gradca! — A za katero slovensko zvezo se naj odločijo slovenske posojilnice in druge zadruge? Ljubljanska dnevnikarja sta obelodanila v tej zadevi več člankov, v kojih je bil kot jedro zelo umesten načrt.

Vsaka slovenska pokrajina imej za svoje zadruge svojo zvezo in vse te zveze bi naj imele v Ljubljani svoje — naravno — središče. Ta načrt je tako primeren, da bi se moral na vsak način izpeljati in bi se tudi ravno zdaj lahko izpeljal.

Radi tega smo upali, da ga bo vpoštevala »Zveza slovenskih posojilnic« v Celji in

se tako preustrojila, da bi postala iz društva ne samo zadruga, kakr so druge zveze, — temveč bi postala zveza spodnje-štajerskih slovenskih posojilnic in drugih zadrug. Ker imamo na Sp. Štajerskem približno 100 slovenskih posojilnic in zadrug, vsaj toliko se jih še pa mora ustanoviti, bi imela zveza dosti dela in bi tudi v vsakem oziru več koristila kakor zdaj, ko cepi svoje moči na vse slovenske pokrajine, kar povzroča nji nepotrebne potovalne in revizijske stroške, našim zadrugam pa nič ne koristi.

Radi tega tudi našim zadrugam nič ni preostajalo — druga za drugo so pristopile h »Gospodarski zvezi« v Ljubljani. »Zveza slovenskih posojilnic v Celju« ni hotela vpoštevati naših razmer; niti toliko se ni preustrojila, da bi postala zadruga.

Radi tega se ne sme čuditi, če pristopijo naše slovenske posojilnice in druge zadruge h »Gospodarski zvezi« v Ljubljani. Kakor znano, je »Gospodarska zveza« v Ljubljani najmočnejša slovenska zveza, ker ima največ članov; je pa tudi najpopolnejša zveza — njene članice imajo poleg revizije »Centralno blagajno«, poduk, pomoč, list — in to vse skupaj ne stane njenih članic toliko, kakor zahteva celjska zveza samo za revizijo.

Ker je pa to stvar samo le pojdinih zadrug, za katero zvezo da se odločijo, jih ne nameravamo s tem člankom prigovarjati za to ali ono zvezo, naš namen je le, dati zadrugam potrebna pojasnila in je pri tem opozoriti, da spadajo slovenske zadruge samo le v slovensko zvezo in je naj revidira le revizor kake slovenske zveze. Končno še

Listek.

Prepozno.

Spisal K. L.

Solnce se je že davno skrilo za gore in temna noč je pokrila celo okolico. Temni oblaki so se podili pod nebom in od daleč se je slišalo votlo grmenje. Bliski so švigali na severu kakor ognjene kače, tako da je vsakega zona pretresla. Vse je vzdihovalo: »Bog nas varuj hude ure!»

Med tem, ko se je približevala huda ura, sedela je pri večerji v veliki kmetijski hiši kakih trideset let stara žena Marijana s svojima otrokoma Francetom in Tončko. Prvi je bil kakih pet, druga pa okoli štiri leta stara. Pred njimi je stala skledica s kislim mlekom. Kislo mleko je priljubljena jed za kmetijske ljudi, posebno pa za otroke, zato pa sta tudi Franček in Tončka pridno zajemala. Marijani pa se ni kaj poljubila jed, ker je hitro odložila žlico ter zamišljeno zrla pred se. Zdaj in zdaj ji je kanila debela solza na mizo. Ko otroka zapazita solze na materinem licu, udarita oba v glasen jok. Marijana ju je hitro potolažila, ko jima je pokazala navidezno smehljajoče lice. »O srečna otroka, da še ne znata za zemeljske bridkosti in te-

žave«, vzdihne Marijana ter se zatopi v daljne spomine iz mladih let.

Bila je Marijana hčerka zakonskih Perko. Pa komaj sedemletno, zapustita oče in mati v skrb sorodnikom ter gresta sreče iskat v Ameriko. Zadnjikrat je še objela svoje ljube stariše, točila ob slovesu bridke solze in od tedaj ni bilo o njih ne duha ne sluha. Pa ona ni pozabila nanje, temveč se jih je pogostoma spominjala ter prosila Boga, da bi se še kedaj povrnila.

Minevala so leta. Marijana je vzrastla iz šibke deklice v močno, zalo in bistroumno dekle. Vse povsod so jo zaradi njenega lepega vedenja in poštenosti spoštovali. Sladkali so se ji razni zapeljivci, pa ona se ni zmenila zanje. Nekega dne jo zaprosi za roko jedini sin bogatega veleposestnika, Ferdinand Zorko, kateri je bil tudi pošten fant. Pa Marijana mu je odbila prošnjo, rekoč, da je presiromašna. Ferdinand ji reče, da so pridne roke in pošteno srce največje bogastvo. Marijana se je vdala in čez nekaj tednov se je vršila vesela svatba.

Svojo kmetijo sta Marijana in Ferdinand s pomočjo delavcev skrbno obdelovala in med seboj v najlepši zakonski ljubezni živela v lep vzgled vsem sosedom, zato so ju pa tudi povsod spoštovali. Njuni zakon je Bog blagoslovil s prvorojencem Francetom in

hčerko Tončko, ter jima s tem veselje povečal. Zato niso ljudje zastoj trdili: »Pri Zorkovih je res na pol raj!« Pa prišel je hudobec ter zasejal plevel med pšenico.

Ko se pripeljeta večkrat Ferdinand in Marijana v mesto, sladkali so se jima iz vseh prodajaln in gostiln z besedami: »Dober dan, gospod, dober dan, gospa! Bi prišli kaj pogledat k nam? Saj ne da bi morali kaj kupiti!« Pa Marijana, ki je hitro spoznala pomen teh prilizljivih besed, je priprosto vselej odgovorila: »Nimava ničesar!«

Pa Ferdinandu se je začelo to laskanje dopadati, zato pa je tudi večkrat obiskal jednega ali drugega izmed prilizovalcev, kadar ni bilo Marijane zraven. Tako so ga polagoma dobili popolnoma v svoje kremplje, navdušili ga za nemškutarstvo in — luteranstvo.

Marijani se je čudno zdelo, da je Ferdinand, poprej vedno ljubeznjiv do nje in otroka, postal naenkrat mrzel. Zla slutnja, da je zašel v mreže teh prilizovalcev, jo je navdajala. In v tem se popolnoma prepriča, ko pride nekega večera zelo pijan domov. Drugega dne, ko ga je Marijana prijazno prosila, da naj se varuje pijančevanja, da ne pride ob dobro ime, se je zadril nad njo: »Ti mi nimaš ničesar govoriti!«

V Marijani se zbudi gospodinjski ponos ter reče z odločnim pa vendar ljubeznivim

moramo omeniti, da je mnenje, ki je po nekod razširjeno, — da bodo revidirali zadruge državni revizorji, — popolnoma krivo; država sama pričakuje, da bodo povsod zvrševale revizijo zveze, — zato ne nastavi nobenega državnega revizorja; le ta dostavek ima revizijski zakon, da bo pri tistih zadrukah, ki bi ne bile revidirane, določila sodnija revizijo in sicer po revizorju kake zveze ali deželnega odbora itd., kar se pa najbrž ne bo pripetilo pri nobeni slovenski zadrugi.

Politični ogled.

Deželni zbori bodo začeli delovati ta mesec. Koroški je sklican za 14. t. m., štajerski za 21. t. m. in kranjski za 22. t. m. Na Štajertkem se je dogodilo letos Slovincem toliko krivic, da bodo imeli naši poslanci pač dovolj dela, če hočejo spraviti vse gradivo na dan. Vrhutega pa se bodo v deželnih zborih obravnavale stvari, ki zadevajo celo državo, kakor nagodba z Ogrsko in pridržavnje vojaških tretjeletnikov v službi do novega leta. Tudi slovenski poslanci ne bodo smeli v tej zadevi molčati. Zanimivo je, da je sklican tudi deželni zbor kranjski, kjer je obstrukcija katoliško-narodnih poslancev onemogočila doslej delovanje napredno-slovensko-nemško zveze. Ali hoče vlada še enkrat poskusiti? Ali se je udala nemško-slovenska liberalna večina? Ali pa je pustila katoliško-narodna stranka obstrukcijo in kapitulirala pred protiljudsko večino? Bližnja bodočnost nas o tem pouči.

Ruski car pride dne 30. septembra na Dunaj, da obišče našega cesarja. Ta obisk je velikega pomena, kajti brezdvomno se bosta vladarja pogovorila tudi o nadaljnjem postopanju v makedonskem vprašanju. Vsi avstrijski Slovani pa pričravljajo ta obisk tudi zaradi tega, ker pride njihovega cesarja obiskat vladar največje slovanske države, mogočne Rusije, kjer nam živi na milijone krvnih bratov. Že sedaj pozdravljamo ruskega carja na avstrijskih tleh, kjer Slovani bijejo tako vroč boj proti svojim nemškim tlačiteljem.

Nova zarota srbskih častnikov. Nad 1000 častnikov vseh srbskih garnizij se je zarotilo, da maščuje umor kralja Aleksandra. Zadnje dni so imeli pri umoru neudeleženi častniki večkratne pogovore, kako bi nastopili proti onim 70 častnikom, ki so bili pri umoru udeleženi. Sklenili so zahtevati od kralja Petra, ki je sedaj v Nišu, da kaznuje morilce. En del častnikov je zahteval umirovljenje

zarotnikov, drugi del pa je zahteval, naj se zarotnike kaznuje kot navadne zločince. Častniki so sklenili, ako kralj njihovi zahtevi ne ugodi, izstopiti iz armade, kar bi bilo za Srbijo v sedanjem trenutku jako pogubonosno. Vlada je izvedela za sestanke častnikov ter je v Nišu aretirala 38 častnikov. Kralj Peter išče potov, da bi nezadovoljnost med častniki na miren in dobrohoten način izravnal. V garnizijah je mnogo vrišča. Gotovo je sedaj, da je velika večina častnikov nastopila proti morilcem kralja Aleksandra. Aretacije častnikov se radi tega ne nadaljujejo. Z aretiranci v Nišu se popolnoma soglašata divizionar Janković, zato se z aretiranimi častniki jako obzrno postopa. Nekateri imajo samo hišni zapor.

Dopisi.

Maribor. (Otvoritev Žigertovega stolpa.) Bilo je prekrasno jutro v dan 6. septembra. Že za rana je hitelo ljudstvo po mestnih ulicah na kolodvor, da se popelje v Ruše, deloma se je odpravljalo na pot proti Sv. Bolfenku. Radost in veselje, ki je bilo brati raz obraze izletnikov, je pa tudi v resnici doseglo višek navdušenja, ko si videl zbirati se in prihajati ljudstvo vseh stanov, starosti in spola od več stranij k cerkvi sv. Ariha. Opazil si vdeležnike te slavnosti iz Dunaja, Gradca, Celja, Ptuja, Maribora itd. Največ izletnikov je došlo po novi poti iz Ruš, večje število je došlo tudi iz Račjega, Hoč, deloma tudi čez Sv. Bolfenk. Istotako je došlo tudi mnogo radovednega kmetskega ljudstva in vsi ti so se shajali na trati pred gorsko cerkvijo sv. Ariha, koder se je okrepčevalo z gorkimi jedili in pristno pijačo. Smehljajočih ust so si podajali roke stari znaci in prijatelji, ki se že po več desetletij niso videli. Tako se je zbrala množica broječ okoli 700 ljudi pred cerkvijo. Nismo več čakali dolgo, ko naznajo zvonovi sv. opravilo. Č. gosp. dr. Ant. Medved, kot sloveč pridigar napravil je na poslušalce globok utis, ki so pazno sledili lepim besedam izvrstnega propovednika. Nato je služil sv. mašo, pri kateri je pel izborna pevski zbor Miklošičevo mašo. Cerkveno opravilo je bilo končano in vse je že bilo pripravljeno za odhod k »Žigertovem stolpu«, ki je oddaljen kake pol ure od cerkve. Na čelu je korakala godba, svirajoč slovanske koračnice, ki so odmevale po gozdu, ljudstvo pa ji je sledilo v nepregledno dolgi vrsti. Kar se godba ustavi, ljudstvo razvrščeno postane

— bili smo pri stolpu. Očem se je odpirala kakih 37 m visoka iz lesa iztesana stavba, »Žigertov stolp«.

Že je bilo polno ljudstva na stolpu, ko jame č. g. dr. Anton Medved blagoslavljati novo mogočno stavbo. Po končanem opravljenem je isti č. gospod spregovoril par besed, med katerimi se je spominjal nevenljivih zaslug vseh, ki so sodelovali pri tej mogočni zgradbi. Njegov čisti a močni glas je odmeval daleč na okrog. Burni trikratni »živijo« je zaoril po visokem gorovju, ko je g. govornik omenil ime dobrotnika tega stolpa, gospoda Kapuna. Hkrati se je zahvalil še predsedniku »Podravske podružnice slov. plan. dr.«, g. Lesjaku, ki si je istotako pridobil za današnjo slavnost nevenljivih zaslug. Za tem je nastopil g. Lesjak, ki se je v laskavih besedah zahvalil za izkazane mu prisrčne ovacije in ob enem tudi on izrekel med drugimi poročili »Planinskega društva« srčno zahvalo vsem prisostvujočim, ki se niso ustrašili ne truda ne dolgega pota in počastili danes to slavlje, da se je tako nepričakovano lepo izvršilo. »Ta mogočna stavba nam bodi Slovincem v ponos leta in leta, tujcem pa služi dokaz, da je zeleni Pohor slovenska zemlja — slovenska last!« je končal gospod Lesjak svoj govor na kar so zagrmeli topiči in godba zaszvirala. — Zares veličasten in nad vse lep je bil ta prizor.

Po stolpu je mrgolelo radovednega ljudstva; ta je opazoval proti severu, oni proti jugu, tretji na Koroško itd. Razgled s stolpa je zares prekrasen. Raz njega vidiš pet dežel, namreč: štajersko, kranjsko, koroško, hrvaško in ogrsko deželo. Nisem ti v stanu natančno opisati te krasote, rečem ti le, pojdi sam gori, kajti samo na lastne oči se moreš prepričati o istinitosti moje trditve.

Ne daleč od stolpa, na prostorni trati, vtaborilo se je ljudstvo v večje in manjše skupine. Tam si je privoščilo za lačni želodec ukusnih jestvin iz nahrbtnika, zraven pa zalivalo s pristnim vinom. Godba in petje sta dajala temu obedu lice komerza. Nastopili so še govorniki: g. dr. Rosina, ki je navduševal zbrane za slovensko stvar. Čast. gosp. dr. Medved je opetovano napil predsedniku »Podravske podružnice« g. Lesjaku, na kar so ga prisotni vzdignili ter nosili okrog v izraz hvaležnosti in ljubezni. G. Lesjak se je zahvalil za napitnico ter napil g. dr. Serneca iz Celja, ki je kot star mož blagovolil posetiti današnjo slavnost na tako visokem vrhu. Istotako se je zahvalil gosp. dr. Sernec iz Celja ter omenil pomenljive besede, da je on sam Pohorec in da je še kot

glasom: »Kaj nisem jaz gospodinja?«

»Kadar boš kaj dote k hiši prinesla, smeš povdarjati, da si gospodinja in meni kaj očitati! Ne pa...!«

Marijano zaboli srce, kakor bi ji je z nožem ranil. Odiše v čumnato in se joče kakor majhen otrok. Pade na kolena pred podobo žalostne Matere božje ter vroče moli za svojega zapeljanega moža. Ko vstane, bilo ji je bolje pri srcu. Sklenila je vse težave in bridkosti voljno prenašati.

Ferdinand je postal odslej ves drugačen človek. Delo na polju je zanemarjal ter si najraje naredil pot v mesto. Domov se je vračal vedno pijan kakor čep. Pa ne, da bi samo p'jančeval, temveč zaigral je tudi znatne svote denarja. Zato se ni bilo čuditi, da je vkljub Marijaninej skrbi postala kmetija zadolžena. Po gozdih, kjer so rastle visoke smreke in debeli hrasti, pela je neusmiljeno tujčeva sekira. Hlevi, polni najlepše živine, so se polagoma praznili. Vsak dan je bilo pričakovati, da pride nekđaj tako lepa kmetija na boben.

* * *

Blisk je švignil pod nebom, zraven pa tresčilo tako, da se je hiša stresla. Marijana skoči prestrašena raz stol in otroka sta se tresla kakor šiba na vodi. »Oh, ubogi Fer-

dinand, če je zdaj zunaj!« vzdihovala je Marijana. Kajti Ferdinand je odšel zjutraj v mesto ter se še dosedaj ni vrnil. Najbrže je bil med tem časom na potu. Dež se je vlił, kakor bi iz škafa vlival in Marijani se je zdelo, kakor bi kdo kozolec odprl. Pa kdo bi šel v tako hudi uri gledat?

»Molimo, otroka, da se oče srečno povrnejo! Očenaš...« Njej sledila sta nežna otročja glasova. Marijana je še pristavila en »Očenaš« in »Čiščena Marijo« za dober namen, da bi ji Bog dal moč ustavljati se moževi nakani, da bi pristopila z otroma k luteranstvu in da bi svoja otroka v pravi katoliški veri odgojila. Nedolžna molitev je drhtela iz otročjih ust, predrla oblake ter se vzdignila pred prestol božji...

Dež poneha. Otroka se spravita spat ter kmalu zaspita in tudi Marijana se poda k počitku. Dolgo ni mogla spati; pa vendar se zaziblje polagoma v sladek spanec. Ni dolgo spala. Ko se zbudi, bil je dan in svit je obseval posteljo. »Kako pa sem danes tako dolgo spala?« čudi se Marijana ter si mano oči. V tem začne biti ura. Marijana šteje: »Ena, dve — dvanajst. Za božjo voljo, kaj?« ... Šine na oknih popokajo ter se vsipajo na tla. Skozi okno švigne plamen.

Marijana prestrašena skoči s postelje. Hoče zakričati, pa beseda ji ne gre iz ust.

V naglici zgrabi nekoliko obleke ter zbeži skozi plamen pri vratih na prosto. Za njo se vsuje streha. Ljudje in požarna bramba so bili kmalu na licu požara. — Bil je strašen prizor. Ogenj je divje švigal proti nebu, tramovje je pokalo, strop se vdiral, voda in brizgalnica sikala v ogenj, ljudstvo kričalo in vmes so se slišali iz hiše mili, na pomoč klicajoči otročji glasovi.

Marijana je stala ob požaru mrtvaško bledega obraza. Vila je roke ter milo prosila, da bi rešili otroka. Jokajoče ljudstvo bi ji rado pomagalo, pa ni se več dalo. Strop nad hišo se je vdiral in iz hiše se zasliši mili glas: »Mati, mati, gorim!«

Marijana se od prevelike srčne bolesti zgrudi, pa kmalu zopet vstane. Oči se ji divje zasvetijo. Par urnih korakov, bila je v ognju. Potegnili so jo vso opečeno in nezavestno iz ognja ter jo prenesli k sosеду v posteljo.

* * *

Nastopilo je krasno jutro. Solnce je uprlo svoje žarke na zemljo in rosa na travi se je svetila v njegovem svitu kakor dragoceni biseri. Sem od mesta po veliki cesti se je pripeljala bogato opravljena kočija. V nji sta sedela priletel gospod in gospa. Bila sta elegantno oblečena in dragoceni prstani so

dijak rad obiskoval ta kraj. Po nekaterih še kratkih napitnicah nas je fotograf spravil razvrščene v malo skaljico.

Kmalu nato smo se pričeli razhajati na vse strani. V mraku smo došli v Ruše z gore 1300 m. visoke, odkoder smo se srečno pripeljali v mesto nazaj. V trajnem spominu nam pa ostane slavnost otvoritve »Žigertovega stolpa« na slovenskem Pohorju dne 6. septembra 1903.

Sv. Jurij ob Ščavnici. (Mladinska veselica). Vse mnogobrojne priprave, ki so se vršile za to veselico, so kazale, da bo v nedeljo, 30. avgusta nekaj lepega, veselega, nekaj veličastnega. Slovenske trobojnice so plapolale visoko v zraku, plapolale nekako zmagovito, slovesno, kot bi hotele reči: »Slovan gre na dan in naši Jurjevčani ne zaostajajo.« Plapolale so trobojnice slovenske in vabile daleč na okrog, naj pridejo se krepit z vinom domorodnega navdušenja. Jurjevčani so umeli svojo zastavo, umeli so jo, ter prihitali v velikem številu na Mundov krasen vrt, ki je bil z lampijoni in cvetjem še bolj okrašen, kakor ga je ustvarila narava. Dež, ki se je vlil predpoldan, odvrnil nam je sicer mnogo gostov, vendar so se prišli od Male Nedelje, Gornje Radgone, Kapele, »Negove, Sv. Antona, zastopnik od Sv. Urbana, od Sv. Križa. In tem kličem z našo mladino vred: »Hvala vam, dragi rojaki in sosedi za obisk, hvala vam, da ste nas počastili s svojo prisotnostjo, kar nas prepričuje, da nas ljubite, da nam bratski pomagata reševati in braniti domovino tujemu navalu.« Ob pol štirih se dvigne zastor. Gospod predsednik bralnega društva pozdravi navzoče in iz moških grl zadoni dragim gostom in vrlim Jurjevčanom krepek pozdrav, pozdrav prihajajoč iz srca navdušenih pevcev. Takoj na to pa je zadonela mogočna pesem mešanega zbora: »Bodi zdrava domovina...« Takoj se je videlo, da je to lepo izvežbano petje le mogoče doseči po trudu pevovodje, kakoršen je č. g. Bosina Ivan. Tudi tamburaši, ki so nastopili takoj za tem, so pod njegovim vodstvom igrali prav dobro, da smo se kar čudili, kako je mogoče v tako kratkem času postaviti celi zbor tamburašev skupaj in kmetske mladeniče naučiti tako hitro. Da, iz tega se vidi, kaj

doseže človek s požrtvovalnostjo in trudom, vidi se, kake čudeže dela iskrena ljubav do domovine. nato so sledile pesmi in tamburanje; sedaj je pel mešan zbor, zopet na to moški in h koncu smo še slišali ženski zbor.

Igrokaz »Sv. Neža«, akoravno se je že pri nas enkrat predstavljala, zadovoljila je ljudstvo prav dobro. Igra je končana. Zastor se zopet dvigne in pred nami stoji naš slavnosni govornik g. prof. dr. Žmave, naš domočin, na katerega smo lahko v resnici ponosni. Govoril je blizu tako-le: »Dragi rojaki! Govoriti hočem, kako se naj ravna, da se razširi delovanje bralnega društva na kmetih. Posebno pa so moje besede posvečene vam mladeničem jurjevskim, do katerih še nisem imel prilike govoriti.« Govoril je vneto in prepričevalno ter po domače, da ga je lahko vsak razumel. Vskliknil je: »Mladenič mora dobro znati, da z zavestjo gre naprej.« Rekel je, da bi bilo lahko marsikaj drugače, da bi se domačini bolje poprijeli česar koristnega. »Ljudje ne vedo nič napraviti, si nič pomagati, če se gre za volitve bodisi občinske, okrajni zastop, v deželni in državni zbor. Dandanes je zvito vrejene državne zakone treba vedeti, in to vsaj glavne reči, drugače mu ni mogoče uspešno delovati. Zato pa naj bodo bralna društva, da skrbe za to, da se ljudje, posebno mladina pouče, kolikor toliko o zakonih. Ker pa ni mogoče iti na Dunaj ali kam na visoke šole, se je obrniti na uredništva listov, kakor »Slov. Gospod.« in drugih, da vam je preskrbi. Naši listi bi pa itak morali priobčevati in razlagati nekatere postave ter bi raje opustili prazne fraze, ki nikomur ne koristijo in delajo list nezanimiv. Tudi v ljudskih šolah bi trebalo takega pouka. Župane si pa volite take, ki bodo kaj razumeli, da ne bodo odvisni od vsakega pisača in zato morajo znati zakone. V okviru zakonov, v katerih živite, morate poznati, kakor mora poznati svoj zakon vojak, finančni stražnik itd.

Pri nas je pa bore malo zanimanja za gospodarska vprašanja. Po listih se vedno o tem pritožuje in izgovarja, da ni kmetijskih šol, na koncu pa še par besed, da nam vlada pač nič ne da. Seveda, če bomo mi drugih čakali pomoči, ne dobimo nič, ampak poma-

se jima svetili na prstih. S smehljajočim obrazom ogledovala sta si okolico.

»Odkod neki prihaja ta neprijeten duh po dimu? Saj tu ni nobene tovarne!« vprašal je gospod kočijaža.

»Tam le pri oni vasi, kamor se mi peljamo, moral se je dogoditi požar. Poglejte, kako se še sedaj dviga dim kvišku!« odvrnil je kočijaž.

Pripeljejo se v vas, kjer se jim je odprl strašen prizor. Ljudje so ravnokar pogaševali zadnji ogenj med golim razpokanim zidovjem. Zunaj na cesti stal je voz in na njega so naložili troje na pol sežganih trupel. Dvoje je bilo videti otročjih, jedno pa odraslega človeka. Bilo je Ferdinandovo, ki se je v pijanosti vlegel v kozolec. V roki se je še poznal kos smotke.

»Čegava so bila ta poslopja in čegava so ta trupla?« vprašal je ginjeno tuji gospod. In vljudni ljudje so mu takoj odgovorili.

Starčku so stopile solze v oči in mislil je še nekaj vprašati. Pa po cesti sem se je zaslišal srebrn glas zvončka. Vsi so hitro poklekneli, potem pa sledili č. gosp. župniku, ki so nesli Marijani zadnjo popotnico.

»Kako je kaj z bolnico?« vprašajo častitljivi.

»Ravnokar je prišla k zavesti, samo spregovoriti ne more nič.«

Duhovnik grede v hišo in čez dalj časa se zasliši zvonček v znamenje, da bo obhajilo. Ljudstvo s tujim gospodom in gospo se poda v hišo, kjer je v postelji mirno ležala Marijana. Župnik pokažejo ljudstvu Najsvetejše, in slišijo se ihteti glasovi: »Gospod, nisem vreden...« Marijana ni mogla besedice spregovoriti, le ustnice so se ji gibale in iz oči teklo v potoku solze.

Po končanem obhajilu vpraša gospod, ki je že poprej opazoval nesrečnico, kako se piše po stariših. In ko sliši, da Perko, približal se je z gospo h postelji ter vprašal: »Marijana, ali me poznaš?«

Marijana se je sklonila smehljaje v postelji, stegnila svoji roki in objeli so se. Dolgo so se držali ter točili veselja solze. Ljudstvo, kakor tudi gospod župnik, bili so ginjeni, nevedoč, kaj to pomeni.

Marijana je začela težko sopsti. Enkrat je še uprla pogled na gospoda in gospo in ni je bilo več... Mrtvaška sveča je brlela v njeni roki, ob postelji sta se pa gospod in gospa britko jokala. Župnik zmolijo molitve za mrtve ter se podajo proti domu. Nekaj časa spremljal jih je tuji gospod, s katerim sta bila v živahnem pogovoru. Ko se ločita, dal je gospod župniku svoto denarja, naj jo porabi za pogreb in maše ponesrečencev. »Udajte se v božjo voljo«, bile so zadnje besede župnikove in ločila sta se.

Ko se je menil gospod odpeljati, obdaroval je vse, ki so pomagali gasiti. Ljudstvu se je čudno zdelo, kako more ta nesreča tako segati v srce gospodu, ki ga nihče ni poznal razun jednega starca. Ko pa je temu stisnil bankovec v roko ter mu ta rekel: »Hvala lepa, Perko!« postalo jim je nakrat jasno. Začeli so ga sočutno tolažiti, pa gospod je zamahnil z roko ter sta se z gospo odpeljala nazaj proti mestu.

Nekoliko trenutkov potem je zapel zvon žalostno mrtvaško pesem ravno ob tem času, ko sta se gospod in gospa odpeljala z brzovlakom v tujino. Kajti nesreče svoje hčere in njenih otrok bi v domačem kraju ne mogla prenašati...

gajmo si sami. Posebno gozdarstvo je danes glavna reč, posebno za južni Štajer, kjer je pa najbolj zanemarjeno. Dragi! Če bomo gospodarski trdni, če bomo imeli kaj v žepu, bomo imeli trdno podlago in bogati narod ima potem veljavo pred svetom, kakor bogataš pred ljudmi. Na siromaka se nikdo ne ozira. Najhujši naš sovražnik pa je zavist ali nevoščljivost. Marsikdo ve to in ono, kaj je dobro in koristno, pa noče drugim povedati. Torej, če hočete napredovati, zatirajte zavist in pomagajte drug drugemu, bodite vsi za enega, vsake za vse. — Tujec, ki gre po cesti, spozna kraj in ljudi po tem, v kakem stanu so občinske ceste. Zato je treba tudi skrbeti, da hote imeli dobre ceste, in zato naj vsak nekaj žrtvuje, naj se ne brani, če bi se mu kaj vsekalo, kje kaka meja ali kaj enakega. Kjer so dobre ceste, lahko in radi prihajajo tja kupci in drugi, in s tem se viša blagostanje kraja. Kjer so pa slabe ceste, da bi si človek posebno v mraku ali po noči lahko polomil noge ter izgubil hitro vse zobe, po takih cestah ne hodi nikdo rad in malo-kedaj zaide kak kupec v dotični kraj.«

Nato še je nekaj nasvetoval mladenič R. Nemeč o mlekarstvu in g. prof. dr. Žmave je dejal: »Za mlekarstvo manjka izobraženih ljudi, ki bi nam znali kaj takega voditi. Zato je propalo vse združništvo, ker se je vse slepo ustanavljalo ter zbegalo tako ljudi. Mladeniči, ki hočejo voditi kaj takega, naj se temeljito izobrazijo. Lepo je, če ste vsi združeni, tedaj vas ne morejo nepošteni kupci opehariti in še tako morebiti spraviti okraj v slabo ime.« Mnogo poučnega in zanimivega še smo slišali, vendar ni mogoče vsega popisati zavoljo premalega prostora. Še nekaj pesmi in glasovi tamburice so zopet zadoneli ter pozdravljali zadnje žarke zahajajočega solnca in ti glasovi slovenske godbe odmevali so tudi v srcu Slovencev, v srcu udeležencev. Kmalu na to je bil glasen smeh med občinstvom in vratovi so se jeli stegovati. Predstavljala se je šaloigra »Zamujeni vlak«. Oj to je bilo smeha! Z »Zamujenim vlakom« je bil oficijelni del veselice končan, in prosta zabava se je začela, da je bilo kaj; tu se je pelo in priznati moram, da je bilo posebno krasno petje gornje-radgonskega moškega zbora. Bog vas živi! to je naša zahvala, ni sicer velika, a prihaja iz dna bratskega srca.

Sv. Urban pri Ptuj. V številki 17. ptujskega lističa napada dobroznani gospodič iz tukajšne župnije na podel način dopisnika »Našega Doma«. Ne vem, ali bi se čudil njegovi veliki modrosti, ali pa smejal njegovi neumnosti. Torej ti dopisunček pišeš, da se niste »Št.ercijanci« jezili, ko si je dopisnik »Našega Doma« privoščil šalo o korondičih. To je res, da pametni ljudje ne, ker so spoznali iz dopisa vzvišen namen. Kaj pa ti s svojimi podrepniki? Jeza vas je hotela kar zadušiti! Da pa bi njej dali duška, sopihal je jeden izmed vas v Ptuj, da bi izvedel, kako bi moral tožiti. Pa povedalo se mu je, da to ni nikakšno razžaljenje, temveč le nedolžna šala, in če hoče tožiti, mora prej za dopisnika znati. Pa bistra glavica si je kmalu iztuhtala, kako bo zvedel za dopisnika. Menil se je namreč peljati v Maribor na uredništvo vprašati. Pa »Št.ercov« urednik mu je povedal, da pri uredništvu ne izve ničesar. — Torej jezili se niste, tožiti pa ste mislili!? Ker pa s tožbo ni bilo nič, hoteli ste dati duška svoji germanski jezi v »Št.ercu«, kjer se grozite dopisniku »Naš. Doma« s pretepom. Temu se ni čuditi, saj ima »Št.erc« na vesti, da so njegovi pristasi ubili celo č. g. kapelana v Makolah. Vprašam te, dopisunček, ali bi bilo to častno za te, ko bi tvoji stanovski tovariši zvedeli, kako neumne dopise pišeš v list, ki grdi, kar je narodnega in svetega; zagovarja pa, kar je brezverskega in nemškutarskega. Ali nisi tudi ti kvasil nekdanj nekaj o nekem bralnem društvu, katero bi bilo potrebno za našo faro. Zakaj pa nisi takrat pristopil, ko se je ustanovilo? Morda je temu tvoja častilakomnost kriva?! Pa povem ti, brigaj se raje za svoje reči,

hujskanje in pisanje v ptujsko krotu pa le na miru pusti, sicer znaš še lepše reči o sebi slisati. Ali se znaš, pred katero hišo si se ob 10. uri po noči zadril: »Korondiči, še ne spite?« Ali je to častno za te? Pa vedi pregovor: »Kdor ima maslo na glavi, naj se ne podaja na solnce!«

Dobroznani Nevesekdo.

Iz Gorce v Halozah. (Naše žalostne volitvene razmere.) G. urednik! Povsodi na vsej črti zmaga in napreduje slov. stranka, le samo pri nas nazaduje. Vidi se, da ljudje niti pojma nimajo, kolike vrednosti da so občinske volitve. Krivo je temu najbolj, da se zelo malo zavedajo svoje narodnosti, na drugi strani pa zaspanost. — Dne 3. t. m. bile so razpisane občinske volitve. K volitvi jih je malo prišlo; domačinov le samo pet, od nasprotne strani pa so bili v lepem številu zastopani, imajoči s seboj še pooblastila. Za odbornike so samo trije izvoljeni, ki stanujejo v občini, ostali pa so vsi izven občine. Vzrok, da je tako malo domačinov prišlo k volitvi je ta, da večina domačih volilcev ni znala, kedaj da je volitev, dasiravno § 16 občinski red za Štajersko pravi, da se mora imenik o občini razglasiti z oznanili, nabitimi na javnih mestih. Razglašeno je bilo samo enkrat in imenik volilcev je bil na razpolago samo pri županu, kateri stanuje čisto na kraju občine. Z eno besedo, propali smo spet za tri leta, nasprotniki imajo veliko večino, in ti bodo gospodje v naši Gorci. To je vendar sramota za našo občino, da se domačini čisto prezirajo. Či so ptujski posestniki znali za volitev, zakaj pa se tedaj našim ni naznanilo! To se je zgodilo zaradi tega, da bi naših nihče ne prišel k volitvi. Vem za slučaj, ko je župan z nekim volilcem malo prej govoril, niti zanimal ni o volitvi. Saj vemo, kam pes tace moli.

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

Osebnosti. G. dr. Ferdo Kunej je imenovan okrožnim zdravnikom na Kranjskem.

Poročil se je g. Vinko Krušič, magistratni uradnik na Dunaju z gospico Marico Pukl iz Marije Encersdorf pri Dunaju.

Mariborske novice. Minoli teden je padla postrežkinja Barbara Domiter pri snazanju zistorov v prvem nadstropju ležečem stanovanju dr. Neuwirta skozi okno na tla. Zlomila si je roko ter težko poškodovala na hrbtu. Prepeljali so jo v bolnišnico. — Slikarski pomočnik Miha Strohmayr je padel minuli četrtek raz osem metrov visoki oder. K sreči se ni prehudo poškodoval. — V Mariboru bodo kmalu občinske volitve. — Dne 4. t. m. je umrla gospa Alojzija Holzknicht, gostilničarka na tržaški cesti, v 62. letu svoje starosti. — Minoli teden je ugriznil posestnikovega sina Bogomira Vahnika pri Sv. Nikolaju pri Mariboru, stekel pes. Vahnika so prepeljali v Pasterjevo bolnico na Dunaj. — Minoli četrtek je padel pri popravljanju dravskega mostu tesar Wolfgang iz Ruš z odrom vred, na katerem je stal, v Dravo. Mož je kmalu splezal na oder, na katerem je plaval, dokler ga niso rešili iz vode. —

Porotne obravnave v Mariboru. V ponedeljek se je zagovarjala pred porotniki poštna upraviteljica pri sv. Barbari pri Mariboru, Marija Wagner, zaradi zlorabe uradne oblasti in poneverjenja. Kakor je obtoženka sama obstala, je poneverila ta denar na ta način, da ni v poštno-branilni urad vložena denarja takoj odposlala. Izgovarjala se je s tem, da je morala skrbeti za tri otroke in za moža, ki ni nič zaslužil. Plače je pa imela borih 36 K na mesec. Izvrstno je zagovarjal obtoženko g. dr. Rosina. Porotniki so jo spoznali nekrivim ter jo opustili. — Včeraj, dne 9. t. mes. je bil obsojen 17 letni Martin

Medved iz Št. Lovrenca na Dr. polju, ki je, kakor smo že poročali, ukradel v trgovini Vivoda in Prstecca svoto denarja, na eno leto težke ječe. — Po tej obravnavi se je zagovarjal pred porotniki Mat. Rodih iz Št. Janža okraj Marenberg zaradi prestopka zoper nrvnost. Obsojen je bil na dve in pol leta težke ječe.

Dirka v Mariboru. Pri dirki, ki se je vršila v nedeljo, dne 6. t. m., so dobili sledeči spodnještajerski konjerejci darila: Pri I. vožnji: drugo darilo Anton Petovar iz Bunčan s kobilo »Minka«. Pri II. vožnji: četrto darilo Anton Slavič iz Grab z žrebcom »Toni«. Pri III. vožnji: prvo darilo Martin Babič iz Krapja s kobilo »Lunica«, drugo Dominik Koser iz Št. Jurija v Slov. goricah s kobilo »Leda«, tretje Alojz Razlag iz Štarove, četrto Marko Slavič iz Ključarove s kobilo »Cila«, peto Alojz Zagaj iz Gornjega Krapja s kobilo »Nigra«. Pri IV. vožnji: peto darilo Anton Slavič iz Grab z žrebcom »Toni«. Pri V. vožnji: prvo darilo Anton Petovar iz Bunčan s kobilo »Minka«, drugo Anton Slavič iz Grab z žrebcom »Toni«, četrto darilo Dominik Koser iz Št. Jurija v Slov. goricah s kobilo »Leda«, peto darilo Alojz Razlag iz Štarove s kobilo »Margareta«. Pri VI. vožnji je dobil častno darilo Anton Slavič iz Grab z 8 letnim žrebcom »Toni«.

Nemška drznost. Neka nemška propalica je pisala pred cesarsko veselico bralnega društva v Št. Lenartu v Slov. goricah, ki se je vršila dne 6. avgusta, v list spodnještajerskih nemških in nemškutarskih trgovcev »Marb. Zeitung« te-le izredno nesramne besede: »nemški občinski zastop v Št. Lenartu je ukrenil vse potrebno in je dal policajem povelje se oborožiti, ker se med slovenskimi klerikalci splošno govori, da na veselici ni veselo, ako ne razbijejo par glav!« Pač ni treba omeniti, da se nobenemu Slovence kaj takega niti sanjalo ni, ne pa da bi se splošno govorilo. To nesramnost o razbijanju glav si je poročevalec nemškutarskih trgovcev izmislil, da bi pred svetom sramotil Slovence in jih označil kot morilce. Kako dolgo se še boste Slovenci dali tako zasramovati od ljudi, ki jedo vaš kruh? Kako dolgo še boste mirno prenašali najhujša nemška obrekovanja? Ali nimate, slovenski možje, nobenega ponosa več?

Umrla je pri Sv. Petru v Sav. dol. hčerka g. Ivana Petraka gđ. Pavla Petrak. — V petek, dne 5. t. m. je umrl g. Martin Planker, nadučitelj v Laporji pri Slov. Bistrici. — V Velenju je umrl posestnik in trgovec Miha Tischler v 47. letu. — Umrl je g. Julil Gasteiger, posestnik glažute pri Ribnici.

Sv. Trojica v Slov. goricah. Naznamim Vam, gospod urednik, da je tukaj prav ploden kraj za »glatne žabe«. G. Schütz jih vsake štirinajst dni toliko nalovijo, da jih potem prodajajo zraven otrobov, ker ta živalica je vedno same otrobe. Zato pač ni čudno, da vsak, kedor to živalico kupi, tudi sam precej otrobnat postane. Schütz so pač kakor rojeni za »kšeft«. Vse kupijo, vse prodajajo, makari tudi »ptujske žabe«. Odjemalci so pa večina vsi tržani razun treh ali štirih hiš v trgu. Pa tudi tisti trojiški »jagar« ima jedno, menda mu pomaga zajce loviti? Mogoče tudi, da jo ima za »flnto« ladati ali pa še celo namesto »pünfra«. Tam blizu pokopališča je jeden, kateri ima napis, da je »Viehhandlar«, ta jo pa samo zato redi, da mu pomaga teleta goniti ter lajati namesto psa. Svetoval bi našim zasleplencem, naj bi si kaj boljšega berila omislili, kakor je ptujski »Štajerc« ali pa »Marburgerca«. Kajti ta dva lista teptata naše najdražje svetinje — vero in narodnost. Ako Vam je kaj za narodno čast in poštenje, svetujem: Proč s slabim berilom! Vse za vero, dom, cesarja!

Ogenj. V Št. Petru pod Sv. gorami je zgorelo v petek, dne 1. t. m. poslopje Mat. Jazbec p. dom. Sokol. Zaradi pomanjkanja vode se ni mogla požarna bramba vspešno vstavljati ognju, zato je popolnoma

vse pogorelo. Rešili so samo nekatere premičnine. Škoda je okoli 16 000 K, medtem ko znaša zavarovalnina komaj četrtnino te svote. — Dne 4. t. m. okoli 8. ure zvečer vnelo se je v občini Jastrebeci gospodarsko poslopje pridnega kmeta Jos. Kerenčiča. Kako je ogenj nastal, se ne ve in se morda ne bo nikoli zvedelo. Ognjegasci iz eno uro oddeljenega Središča pridrdrali so s svojo brizgalnico ter so omejili ogenj. Posestnik ima več glav goveje živine in petero konj, a zgorela mu je vsa krma. Tudi orožniki so prihiteli iz Središča ter hvalevredno skrbeli za red. Dobro je, da je bilo vreme tiho, ker ako bi močno pihal jug, bilo bi več gospodarjev na severni strani v nevarnosti posebno zato, ker nobena občina v okolici nima tako malo vode, kakor Jastrebeci. Posestnik je zavarovan, toda za malo svoto. Hvala vrlim ognjegascem in vsem bivšim pomočnikom pri ti grozni nesreči! — V Poljčanah je zgorel 6. t. m. hlev in skedenj posestnika Ant. Kosič. Posestnik ni bil zavarovan, zato trpi mnogo škode. — Pri Sv. Lovrencu na Drav. polju je zgorela 27. avgusta hiša in gospodarsko poslopje Jož. Draškovič. — V Hodošah je zgorela 1. septem. hiša in gospodarsko poslopje Sam. Zupančič. — I-ti dan je zgorela kočica Simona Herga v Št. Vidu pri Ptuj. — Dne 3. t. m. je zgorelo gospodarsko poslopje s hlevi in kolarnico posestnika Jurija Novak v Bodislavcih. Zažgal je 5 leten fant. Požarni brambi iz Cezanjevec se je posrečilo s pomočjo sosedov omejiti ogenj.

Tatvina. Minoli teden je ukradel neznan tat čez dan iz zaprtega stanovanja posestnice Jere Fekonja v Zgor. Dupleku hranilno knjižico mariborske posojilnice za 100 K, denarja v znesku 380 K, 3 pare čevljev in slatnko steklenico žganja.

Ponesrečil se je v Zgor. dolu pri Št. Jakobu v Sl. gor. veleposestnik Jan. Vogrin. Pobiral je lim na hrastu, pri tem se mu je odlomila veja in je padel tako nesrečno na tla, da je kmalu izdihnil svojo dušo.

Sv. Urban pri Ptuj. V petek, dne 28. avg. so tukajšni orožniki prijeli ter izročili ptujski kaznilnici Fr. Vunk p. d. Petek.

Ptujske novice. Zaradi tatvine so zaprli 19 letno Marijo Trafala iz Hajdina. Radi goljufije pa Marijo Forstnerič iz Bukovc.

Tatvina na železnici. Grafici Piji Schall je bil mej vožnjo iz Bistrice preko Maribora v Gradec ukraden okrask v vrednosti 5000 K.

V Artičah na Štajerskem so že l. 1898 sklenili, da zgrade novo šolo, ki naj bi nosila ime: »Cesarja Franca Jožefa šola«. Lani je bila nova štirirazrednica dovršena in se je pričel pouk. Blagoslovljenje nove šole pa se je vršilo minuli ponedeljek. Velečast. gospod dekan iz Vidma je izvršil sv. opravilo. Šola je bila z venci in zastavami okusno okrašena. Po blagoslovu je bila razkrita plošča z napisom: »Cesar Franca Jožefa šola«. Gospod nadučitelj je v krepkem govoru vspodbujal šolsko mladino, naj so hvaležni vsem, ki so pripomogli k stavbi, ter priporočal ljubezen in zvestobo do cesarske hiše. Po ces. pesmi je bila sv. maša, nato je kr. šol. svet otroke pogostil. Hvala prijateljem in dobrotnikom šole.

Železnica Grobelno—Slatina—Rogatec. Pretečeno soboto ob petih zvečer je prišel prvi tovorni vlak v Šmarje. Ljudstvo ga je z veseljem pričakovalo. Gostilničar Jagodič je prinesel strojevodju in spremljevalcem okrepcave v steklenicah. Kmalu potem je prišel še drugi vlak. Oba so združili in se odpeljali na Podplat. Tu je kamnolom s parnim mlinom, ki drobi veliko kamenje. Od tod se bo razvažal pesek in drobni kamen na vse strani. Koncem oktobra bo železna proga dogotovljena in sposobna za promet.

Iz središke okolice. Letina se je pri nas do sedaj še precej dobro obnesla, vreme ni bilo ne presuho, ne premokro. Rž kakor tudi pšenica sta lepo obrodili, o smetljivosti ni bilo toliko tožb, kakor prejšnja leta. Seno in otavo smo si pri ugodnem vremenu spr-

vili pod streho. Vreme nas ni čisto nič motilo. Sadja imamo malo, jabolk skoraj nič, slive in hruške, posebno zimske, so v obče lepo obrodile. Ajda lepo cvete, koruza se bliža zoritvi. — Po raznih poslih, kupčijskih in drugih, pridem večkrat v bližnji trg Središče. Pred tremi tedni sem imel opraviti pri srediških orožnikih. Prišel sem že v mraku v trg. A predno sem prišel do žandarske postaje, bi jo skoraj skupil; prosto po cesti okrog dirjajoči konji bi me skoraj pomandrili. Med orožniško postajo (Bengl) in med Robičevo trgovino okrog šole je bila prava konjska dirka, kakoršno si videl včasih v cirkusih. Komaj in komaj sem se rešil za kostanj drevoreda, z menoj istočasno se je rešila tudi mati z dvema otrokama; skočila je v cestni jarek. Vprašal sem potem orožnika, jeli dovoljeno konjem brez vodnika okrog dirjati, in ta mi je rekel, da je puščanje konj brez nadzorstva po nekem paragrafu (ki si ga pa nisem zapomnil) strogo prepovedano, a da spada ta stvar v področje županstva. Opomnim še, da sem bil pozneje še dvakrat v Središču pa sem vselej naletel na čredo konjev. Zgodilo se mi hvala Bogu ni nič, le v bližnji občini Grabe me je neko žrebe prestrašilo, ker je uganjalo tam svoje »špase« ter vznemirjalo tako mimoidoče ljudi. — Se li ne da to prepovedati in odpraviti? Živina, ki more postati nevarna z utekom ali kako drugače, naj se ne pušča prosta brez vodnika na javnih prostorih.

Sprejem učencev na tukajšni vadinici se vrši dne 17. sept. od 3.—4. ure pop.

Celjske novice. V zaporu tukajšne okrožne sodnije se je obesil z jermeni svojih opank 56 letni čevljar Janez Gilli iz Italije. Zaprt je bil zaradi tatvine. — Celjski slovenski odvetniki so sklenili, da odslej naprej v poslovnih zadevah ne bodo z uradništvom govorili ne besedice več nemški, kar se predsedstvom sodišč tem potom naznanja, da potrebno ukrene in, če treba, nastavi tolmače. Ako bi pa odvisno c. kr. uradništvo sklenilo še nadalje voditi boj s svobodnim odvetništvom, tudi za ta slučaj je preskrbljeno.

Veliko sokolsko slavnost priredi »Celjski Sokol« dne 20. sept. v Žalcu. Priprave se že vrše.

Politični shod v Žalcu se bo vršil dne 27. septem.

Okrajno glavarstvo v Konjicah se ustanovi s 1. oktobrom.

Sladkor bo cenejši! V kratkem bo veljal kg. sladkorja v kosih, ki je doslej veljal 83 do 92 vin. le 77 do 81 vin. En kg navadnega sladkorja, ki je veljal sedaj 86 do 88 vin., bo veljal 74 do 76 vin. Za nekaj mesecev bo sladkor za nadaljnjih 9 vinarjev pri kg. cenejši.

Kobilice. Kobilice so nastopile v Laškem okraju v nekaterih občinah v takih množinah, da so oglodale v nekaterih gozdih vse listje z dreves. Takšen gozd izgleda jako žalostno, ker ga zapustijo vse ptice in živali. Najbolj prizadeti so kraji: Slomnik nad Tremerjem, Vrtnik in Gornje Laško.

V železniškem vozu zblaznel. Josip Bruderman, doma iz Tribuč pri Brezicah je minolo soboto v železniškem vozu med Kranjem in Medvodami na Kranjskem znorel. Nesrečnej se je vračal z Vestfalskega in je bil na potu proti domu. Prepeljali so ga v kranjsko deželno blaznico.

Iz Družmirja pri Šoštanju se nam piše: Pred kratkim je bobnal »Štajerc« v svet, da sta kmet in obrtnik v okoliški občini šoštanjski s sodelovanjem obče spoštovanega »Kokolna« pokazala širjo samostojnost. Danes, dne 3. septembra pa se je pokazalo sodelovanje »Kokolna« pred sodiščem, kakšno obliko je isto imelo. Tu so priče o njegovem sodelovanju vedele povedati take reči, da je sodnik končno Kokolna na 20 K event. na 48 ur zopora in plačilo stroškov obsodil, ker je hotel nekemu treh razparati. Sedaj naj resnicoljubni korundič tudi to raztrobijo v svet, da bodo njega pristaši očarani o takem jukaku.

V Loki pri Žusmu je bil prvi sejem nepričakovano dobro obiskan, prignalo se je krog 500 glav. Dne 12. septem. t. l. bo drugi sejem, ki zna biti še boljši.

Ali romamo letos k Mariji Pomagaj na Brezje? tako ljudje mnogokje radovedno povprašujejo. Vsakemu romarju se je lansko leto silno omilila ta vseslovenska božja pot, kamor bi naj zahajali Slovenci od vseh strani. Toda letos naj bi izostala?! Ali ni nikogar več, ki bi zopet oskrbel posebni vlak k Mariji Pomagaj?! Kako so mnogi in mnogi letos vedno z veseljem pričakovali napovedi romanja na Brezje! Naj se vendar skrbi odslej, da bomo vsako leto lahko skupno pohiteli Slovenci s Štajerskega k Mariji Pomagaj na Brezje!

Cerkvene stvari.

Mili darovi za družbo vednega češčenja: Cerkev sv. Alojzija v Mariboru 13 K 40 v., Črešnjevec 38 K, Sv. Jakob v Slov. gor. 33 K, Žusem 12 K, Dobova 33 K 43 v., Celje 165 K, Sv. Peter v Sav. dolini 19 K 60 v., Širje 12 K 35 v., Sv. Jurij ob Ščavnici 43 K 32 v., Sv. Tomaž pri Ormožu 40 K, Ljutomer 40 K, Št. Ilj v Slov. gor. 31 K, Gor. Sv. Kungota 10 K 40 v., Sv. Vid pri Valdeku 70 K, Trbovlje 25 K 30 v., Gotovlje 8 K 28 v., Sv. Peter pri Radgoni 75 K, Žetale 27 K, Sv. Florijan pri Doliču 26 K 50 v., Cirkovci 23 K 50 v.

V kn. šk. dijaško semenišče so bili sprejeti: Jehart Gustav iz Maribora, Lipovšek Gašpar iz Sevnice, Dobnik Anton iz Braslovč, Kranjc Marko od Sv. Barbare pri Vurbergu, Blumer Janez iz Št. Pavla v Sav. dolini, Ogrizek Anton od Sv. Eme, Trinka Janez od Sv. Jurja v Slov. gor., Holcman Pavel in Holcman Vincencij iz Remšnika, Klobasa Andrej od Sv. Jurja na Ščavnici, Plohl Peter od Sv. Tomaža pri Vel. Ned., Welzmüller Adolf iz Ptuj, Gomzi Alojzij od Sv. Jurja na Ščavnici, Kolar Franc iz Kapele, Korošec Karl od Sv. Štefana pri Žusmu, Murko Rudolf od Sv. Bojanka v Slov. gor., Kuk Jožef iz Konjic, Letonja Janez iz Ptuj, Somrek Anton iz Čadrama, Štik Alojzij od Sv. Petra pri Mariboru, Vrečko Jožef iz Zabuškova, Kropivšek Franc od Sv. Petra v Sav. dol., Kampuš Rafael iz Šmarja, Derenda Martin iz Brezic, Vranjek Janez iz Št. Ilja pri Gradiču, Goričan Alojzij iz Slov. Bistrice.

Umrl je v Braslovčah č. g. Ferdinand Jan, župnik v pokoju, v 67. letu.

Župnijski izpit so napravili sledeči č. gg. Franc Bratušek, provizor pri Mariji Snežni, Franc Gartner, kaplan na Vranskem, Ivan Rožman, kaplan v Hajdini, Anton Kocbek, provizor v Št. Petru pri Mariboru, Anton Šorn, kaplan pri Sv. Barbari v Halozah.

Nastavljen je za provizorja v Št. Petru pri Mariboru tamošnji č. g. kaplan Anton Kocbek.

Prestavljeni so č. gg. kaplani: Anton Šorn od Sv. Barbare v Halozah v Šoštanj, Martin Rožkar od Sv. Ilja v Slov. gor. k Sv. Barbari v Halozah, Jakob Rauter od Pilstanja k Sv. Ilju v Slov. goricah, Jožef Podplatnik iz Šoštanja v Kamnico.

Novo nastavljen je č. g. Jožef Lasbacher kot kaplan v Pištanju.

V pokoj je stopil veleč. gospod Matija Slekovec, kn. šk. konzistorijalni svetovalec in župnik pri Sv. Marku blizu Ptuj.

Razpisane so župnije Št. Peter pri Mariboru in Sv. Marko pri Ptuj. do 12. okt.

Iz Zgornje Savinske doline. Veliko veselje je vladalo pri nas, ko je prevzvišeni nadpastir po naših krajih delal zakrament sv. birme ter otročiče in ljudstvo blagoslavljal. Neštevilne zastave so plapolale raz hiše in drevesa; strelci veselja so se razlegali med krasnim gorovjem; veliki kresovi so po večerih pozdravljali neutrudljivega kneza in škofa, ceste pa so bile preprežene z dičnimi slavoloki, na katerih smo brali pomenljive in zanimive napise in pozdrave, n. pr.: Hvaljen bodi Jezus Kristus — Slava mu, ki pride

v imenu Gospodovem — Srčno pozdravljen naš prevzvišeni nadpastir — Verne ovčice se klanjamo svojemu nadpastirju — Čreda se veseli, ker milost sv. Duha se bliža — Dobro došli — Gospod pri nas ostani, se že mrači — Mi se veselimo, ker nas namestnik Kristusov obišče, delit nam sv. blagoslova — Solčavska fara se raduje in svojega nadpastirja pozdravlja — Žvio — Bog z Vami Angel božji spremljaj Vas, Vaš blagoslov ostani pri nas — Srčno pot — Kar smo želeli, smo dosegli — Priserena zahvala — Otročiči se zahvaljujejo — Bog Vam daj srečno pot, angel božji varuj Vas povsod. — itd. Ob potih so klečali dobri verniki in matere so prinašale svoje otroke, da jih prevzvišeni vladika pokriža in blagoslovi: marsikatero oko se je pri teh in enakih prizorih od radosti porosilo. Po vseh župnijah je čakalo vstrajnega nadpastirja ogromno dela: sv. maša, pridiga, izpraševanje mladine in odraslih, molitve za rajne in birmovanje. Posebno naporno pa je bilo posvečenje lične cerkvice sv. Radegunde visoko v solčavskih planinah v smihelski župniji. Navdušeni nadpastir se ni ustrašil velikega truda, da se je podal na težavno pot in posvetil cerkvico, da bi tako napravil veselje dobrim župljanom, ki so iz lastnega nagiba na novo pozidali hišo božjo, katero je l. 1895. porušil potres. Le žal, da dobri in srčno ljubljeni dušni pastir č. g. Ivan Ramor pri slovesnosti ni mogel biti pričujoč, ker se je moral vsled strašne bolezni v Ljubljani podvreči nevarni, a hvala Bogu dobro izišli operaciji. Zato so mu pa prevzvišeni knez in škof brzojavnim potom sporočili, da se je slovesnost pri Sv. Radegundi vrlo dobro obnesla. Ako upoštevamo vse te trude in napore, pač ni čuda, da je prevzvišeni vladika, ki je bil že vsled prejšnjih vizitacij in vsled sinode popoluoma izmučen, oslabil in da mu je odrekel glas, tako da zadnje dni ni mogel več pridigovati. Upamo pa, da se mu zdravje kmalu zopet okrepeča — saj je naše globoko verno savinsko ljudstvo s solznimi očmi obečalo, da hoče goreče moliti za svojega oslabelega nadpastirja!

Podsreda. V nedeljo na god sedem žalosti M. B. mesca septembra lanskega leta se je slovesno blagoslovila prenovljena prijazna romarska cerkev Matere Božje sedem žalosti na starih Sv. gorah pri Podsredi. Tudi letos bo tam isto nedeljo, to je 20. septembra slovesno sv. opravilo ob 10. uri. Objednem se bo tam vnovič blagoslovila prenovljena kapela sv. Ane in v isti kapeli nov altar Lurške Marije. Podpisano cerkveno predstojništvo vabi pobožne častilce Marijine k tej pobožnosti. Poskrbelo se bo tudi, da romarji lahko opravijo sv. spoved. — Cerkevno predstojništvo v Podsredi.

V gornjegrajski dekaniji je bilo 2200 birmancev in sicer: v Mozirju 295, pri Sv. Mihaelu 68, na Rečici 354, v Ljubnem 342, v Lučah 219, v Solčavi 107, pri Sv. Francišku 145, v Gornjemgradu 409, pri Sv. Martinu ob Dreti 125, v Nazarjih 136.

Društvena poročila.

Narodna zabava v Novicerki pri Celju. Mladiči in dekleta v Novicerki so priredili dne 6. septembra dve igri: »Trojno pot v življenje« in »Kmet-Herod«. »Trojna pot v življenje« je prav lepa, a težka igra v petih dejanjih. Glavno ulogo imajo tri sestre, izmed katerih postane jedna dobra gospodinja, druga usmiljena sestra in tretja posvetna igralka. Prav posebno ganljiv je oni prizor, ko igralka Grozdanka, daleč od domovine, zve za smrt očetovo. Spreobrne se. Podá se domov na grob očetov. Na poti zboli, prenesejo jo v bližnji samostan, kjer je njena sestra usmiljenka. Prideta ji nasproti mati in tretja sestra. Spravijo se. »Kmeta Heroda« so fantje prav dobro predstavljali; posebno izvrstno je delal dvakrat Gašper (hišno ime in v igri). Pevci in pevke so tudi dobro rešili svojo ulogo. Po predstavi se je vršila v gostilni »Krivec« vesela narodna zabava,

kjer so se dalje časa glasile navdušene slovenske pesmi kot »Hej Slovenci«, »Naša domovina« itd. Gotovo je, da se novocerkovske mladine ne bo prijel strup »ptujske krote«. Prijatelji in razširjevalci »Štajerca« v Novicerkvi naj rajše naredo političen testament, drugače se jim znajo pripetiti še neljube stvari. Proč z izdajalci slovenske domovine!

Ti pa, vrla novocerkovska mladina,
Le pojdi, le pojdi pogumno naprej,
Ker ti si naša nada jedina!

Podružnica družbe sv. Cirila in Metoda za gornjeradgonski okraj si je pri izvanrednem občnem zboru, dne 23. avgusta t. l. izvolila sledeči odbor: Predsednik Janko Čirič, tajnik Ivan Bosina, blagajnik Val. Kocbek, odborniki Janez Lančič, Josip Čirič, Alojz Slavič in Trstenjak Anton. Bog daj novemu odboru obilo uspeha pri delu za sveto narodno stvar.

Za družbo sv. Cirila in Metoda so darovali tukajšni moški podružnici ga. Šunko 20 K, sinodalisti po g. Štraklu 25 K, mariborski slov. trgovski pomočniki 20 K.

Iz drugih krajev.

Obrenoviči in žene. Srbska kraljevska hiša, ki je z Aleksandrom izumrla, z ženskami ni imela sreče. Miloš Teodorovič, ustanovnik dinastije, se je oženil kot pastir svojega očima Milana Obrenovič, kojega priimek si je pozneje nadjal iz hvaležnosti, s kmečkim dekletom Ljubico Vukomanovič, ki je bila kakor lepa tako tudi energična. Ko je njen mož zanetil med ljudstvom ustajo zoper turško nasilstvo, se je hrabro postavila na njegovo stran in z orožjem v roki zvesto vzdržala, dokler ni z njim vred zasedla novoustanovljeni knežji prestol. Miloš Veliki, kakor so ga imenovali njegovi sovražniki in pozneje tudi srbski parlament, bil je zares genijalna narava, hraber diplomat in izreden organizator. In tudi Ljubica kot kneginja je bila njega vredna. Ko je pa nekoč zasačila Miloša z njegovo ljubico, je to meni nič tebi nič ustrelila. To pa je bilo za celo dinastijo Obrenovičev osodepolno, že v onem trenutku je bila dinastija oblita s krvjo. Zakon Miloša in Ljubice je bil sedaj uničen. Ljubica sama je podpisala manifest, da se mora knez odstaviti. Njen sin Milan je le malo časa vladal in umrl brez otrok; na vrsto je prišel Mihael, ki pa je bil prognan, njemu je sledil Aleksander Karagjorgjevič in temu Miloš, ki je bil nazaj poklican; po Miloševi smrti pa je prijel zopet za žezlo Mihael. Ljubica je med tem umrla v prognanstvu, v samostanu Krušedolu. Mihael se je bil seznanil v prognanstvu z grofico Julijo Hunyadi in se z njo poročil, a zakon je bil brez otrok. Ko je Julija Hunyadi videla, da je dinastija v nevarnosti izumreti, je sama odstopila, da bi soprogu omogočila novi zakon. To plemenito delo pa je preprečila kroglja, ki je prodrla prsa kneza Mihaela v parku Topčideru. Živel pa je v Parizu še stričnik ubitega kneza, sin Marije Catargi, poznejše ljube rumunskega kneza Aleksandra Dusa. Stirinajstletnega dečka so poklicali domov in ga proglasili za kralja. Bil je to Milan, prvi kralj srbski. V svojem enoinvajsetem letu se je poročil z jako lepo in ob enem tudi bogato Natalijo Kečko, ki mu je kmalu nato povila sinka, Aleksandra. Toda ta prva zakonska sreča ni trajala dolgo. Milan se je zapletel v neko razmerje z ne preveč mlado vdovo višjega dvornika. Natalija sama je ta škandal razupila po celem svetu. Kar je potem sledilo, je znano. Prišlo je do ločitve. Od onega časa živi Natalija izven Srbije; pred dvema letoma je prestopila h katoliški veri. Milan počiva v samostanu v Krušedolu. Aleksander, zadnji te rodovine, ki je še tako mlad prijel za krmilo Srbije, in kateremu se je v začetku vladovanja sreča smejala, si je odtujil srca svojega ljudstva in simpatijo vsled zakona z vdovo Mašina, dvorno damo Drago Lunjevica. Z njenim prihodom v belgradski konak je zavladal drug duh, raznih preprirov

ni bilo konca. In ko se je slednjič pokazala bridka resnica, da je vsaka nada, da bi Aleksander dobil prestolonaslednika, zastonj, tedaj je bilo stanje Aleksandrovo skrajno obupano. V krvavi noči so izdajalske kroglje ubile njega in njegovo soprogo. Vsa drama se pričinja s priprosto, kmečko idilo, ki se pa počasi dviga in doseže svojo peripetijo v glavnem junaškem spevu, a ta zopet pada in se konča z žalostno in pretresljivo tragedijo: to je sreča in konec Obrenovičev. Z ženskami niso imeli sreče, niti Miloš, niti Mihael, niti Milan, niti Aleksander . . .

Iz otroških ust. Pridna mati je učila še majhnega, pa brihtnega sinčka pridno že doma krščanskega nauka. Znal je med drugim naštetih že tudi sedmero poglavitnih grehov. Nekoč je prišel na obisk gospod, o katerem se je govorilo, da ga je rad pil, pa pogosto na krčmarjevo kredo. Mati je hvalila glayico in pridnost svojega sinčka, in da bi to tudi dokazala, mu reče: »No, Jožek, pokaži gospodu, kaj vse znaš. Povej mu sedem poglavitnih grehov!« Jožek se je možgato postavil in začel krepko: »Prvi: Napuf (mesto: napuh).« Mati in gospod sta bila neki v enaki zadregi.

Gospodarske drobtinice.

Čebelarški shod na Murskem polju. Mursko polje je kakor ustvarjeno za čebelarstvo. Saj je v mesecu avgustu vse belo prijetno dišečega ajdovega cveta, ki daje obilico čislanega medu. Pa kakor vsaka druga stroka, je tudi čebelarstvo v novejšem času močno napredovalo. Da bi bili tega napredka tudi naši čebelarji deležni, ustanovila se je letos ob priliki uradne učiteljske konference podružnica avstrijskega osrednjega čebelarkega društva, ki bo nudila svojim udom mnogotere ugodnosti. Prirejalo bo večkratne poučne čebelarke shode, posredovala pri nakupu cenejših čebelarskih potrebščin in orodja, posebno pa bo gledala na to, da bodo njeni udje dobro spečavali med. Ker pa je treba o vsem tem se natančneje pomeniti, zato vabi podpisani načelnik vse čebelarje krasnega Murskega polja in sosednih vinorodnih goric na shod, ki se bo vršil pri Sv. Križu dne 20. septembra po večernicah. Pri tej priliki bo govoril podpisani načelnik o prezimovanju čebel. Na svidenje toraj in čebelarški pozdrav! T. Pušenjak.

Nekatere sedaj najnavadnejše bolezni in napake vina.

Piše **Ivan Bele**, potovalni učitelj.

(Dalje.)

S pomočjo res priprostitih sredstev, s katerimi se tej bolezni lahko v okom pride, zamore ta bolezen iz naših krajev popolnoma izginiti in to bode našim vinogradnikom v čast. Nekoliko bolje kleti, snaga in pa pravčasno pretakanje, to so najmanjše dolžnosti, katere mora kletar na vsak način izpolnjevati.

Rujavenje vina.

Prejšna bolezen zasleduje le zaniknega kletarja. V najbolji kleti se pa lahko zgodi, da kako vino porujavi. S to boleznijo oziroma napako vina so se naši vinogradniki še le v zadnjih letih spoznali, posebno tisti, ki so kaj bolj vrste trsja sadili. Ravno vina od najboljših vrst, ki dajejo najboljša pa mila vina, ki pa imajo mnogo ekstrakta, tako vina od silvanca, burgundca itd. porujavijo najraje. Prav kislina in prazna vina n. pr. taka, v ka-

terih je mnogo zelenike, peleza, vrbovšeka in kar je drugih takih kislinotvorcev, ista so navadno najlepše svetlo zelenkaste barve. — Ker pa svet po zunanosti sodi, je baš ta zunanost vina tudi kriva, da se glede vrst grozdja napačno sodi, da se stara kiselica zagovarja. Če vina rada porujavijo, je to znamenje, da je vino dobro, da ima kaj v sebi. V krajih, kjer so se že od davna sem sadile bolj vrste, smatrajo take letnike, ko vina rada rujava postajajo, za dobre. Torej vinogradniki pa tudi kupci in konsumenti, ne gojite nevteljenih predsodkov, ne bodite v svoji sodbi prenaigli in ostri. Sicer se zgodi, da dobro obsojate, slabo pa zagovarjate. Od pivca seveda ni zahtevati, da bode z navdušenjem pil rujavo čorbo, ki ima neprijetno barvo pa tudi neprijeten okus. Kletar mora pač skrbeti, da vino, ki ima nagon, da postane rujavo, te napake ne stori.

Mokra jesen, posebno pa gnjilo grozdje pospešuje najbolj porujavljenje vina. Zlasti rado porujavi vino, če je predolgo na tropinah zlasti od gnjilega grozdja ležalo. Plemenita gnjiloba in pa suhe jagode pospešujejo to napako, kakor tudi prezrele jagode, ki povisajo ekstrakt vina, torej njega dispozicijo za porujaviti. In ravno iz prezrelih ali od plemenit gnjilobe napačenih jagod, dobivajo se najslabše in najznamenitejša vina. Kdor je okušal vina v slovečih kletih ob Renu, ali če je že samo slišal o cenah, po katerih se ista prodajajo (do 60 K in še več ena buteljka), ta pač menda ne bode več vina, ki rada v mladosti rujava postajajo, smatral za manj vredna. To je pa kaj dobro, da se pojasni. Razna nesporazumljenja v tej zadevi mej vinogradnikom in kupcem so v zadnjem času vinogradarstvu mnogo kvara delala. Ta neprilika naj torej ne spravi vinogradnika od edino pravega tira, namreč pridelovanja od po zmožnosti najboljše robe.

V sodu zna vino popolnoma čisto biti, čim pa se pri pretakanju ali kako inače močno z zrakom v dotiko spravi, tedaj pa začne rujaveti. Sploh vedno, kadar vpliva zrak na mlado vino, se isto skali, kajti zrak dela nekatero snovi v vinu tako n. pr. beljakovine nerazstopne. Tudi v tem slučaju se enako godi, samo da ni vpliv zraka tako dobrodejen kakor na normalno vino, postanejo razun beljakovin še druge snovi nerazstopne, ki napravijo vino rujavo in mu podelijo neprijeten, včasih celo zoperen okus po zraku.

(Dalje sledi.)

Zahvala.

Podpisani odbor »moške podružnice družbe sv. Cirila in Metoda« v Ormožu si dovoljuje tem potom izreči najiskrenejšo zahvalo vsem onim, ki so pripomogli, da se je zadnji veliki koncert v Ormožu vršil tako sijajno.

Posebno pa se zahvaljuje: Slavnemu pevskemu društvu »Vila« s pevovodjem profesorjem godbe gosp. Vjekoslavu Rosenberg-Ružička, ki je ob enem spretno vodil slavno meščansko godbo iz Varaždina, za posebne točke petja in godbe; slavni »ženski podružnici ormoški« za prijazno sodelovanje; g. Domicijanu Serajniku za izvrstno vodstvo koncerta; vsem cenjenim damam pevkam in gg. pevcem iz Ormoža in okraja za preobilni trud, posebno solistom: g. dr. Bela Štuhecju, g. Francu Serajniku ter gospicam Antoniji in Mariji Štupca, kakor Angeli in Anki Repič za njih krasno petje in sviranje; vsem narodnim gospicam in gospodom za okrašenje slavnostnega prostora; vsem dragim in milim gostom, ki so tako mnogobrojno prišli iz Hrvatskega in domačih krajev, osobito iz Varaždina. — Ormož, dne 1. septembra 1903. Odbor.

Loterijske številke

Linc 5. septembra: 61, 34, 32, 13, 29.
Trst 5. septembra: 70, 78, 5, 7, 62.

Društvena naznanila.

- Dne 13. sept. »Katol. izobraž. društva v Studencih pri Mariboru« izlet k Sv. Petru pri Mariboru.
» » » Braln. društva »Edinost« pri Sv. Juriju v Sl. gor. veselica s petjem, deklamacijo in govorom, govori vseučil. g. M. Dominkuš.
» » » »Vuhredsk. tambur. zbor« veselica v prostorih »pri Kajžarju« v Vuhredu s petjem, tamburanjem in gled. igro. Začetek ob pol 6. uri.
Dne 20. sept. »Polit. in gospod. društva v Št. Pavlu pri Preboldu« poučni shod. Predava potov. učit. g. Bele.

Nove, suhe gobe
kakor vse deželne pridelke
kupi **ANT. KOLENC,**
trgovec v Celju.
Priporoča tudi slavnemu občinstvu svojo bogato zalogo
vsakovrstnega špecerijskega blaga
na debelo in drobno. 358 10-9

Jožef Kolarič,
mizarski mojster v Mariboru

Tegetthoffov trg št. 3
(prej samostan sester reda sv. Frančiška),
absolviran obiskovalec tečaja mojstrov na c. kr. tehničnem obrtnem
muzeju na Dunaju 376 26-4
se priporoča slavn. občinstvu v izdelovanje vseh mizarskih izdelkov za
poslopja, pohištva in uprave za sobe in prodajalnice, ter vsakovrstno
delo v soli in cerkvi v vseh slogih najfinejšega in najpriprostejšega izdelka.
Načrti in proračuni so na razpolago.

Naročila za

krajevne razglednice

lično in fino izdelane
sprejema

tiskarna sv. Cirila
v Mariboru.

Oddaja stavbe.

Stavba novega šolskega poslopja, obstoječa iz pet učnih sob,
stanovanja za nadučitelja in k tem spadajočih prostorov v trgu Braslovče,
postaja Polzela-Braslovče, odda se potom ustmene zniževalne
dražbe.

Dražba se bode vršila dne 24. septembra t. l.
ob 10. uri dop. v obstoječem šolskem poslopiju v Braslovčah.

Stavba se bode oddala le enemu generalnemu podjetniku.

Izklicna cena znaša 47.811 K 06 v. Stavbeni operat, obstoječ
iz stavbenih načrtov, stavbenega dovoljenja, stroškovnika in stavbenih
pogojev, razpoložen je v pisarni krajnega šol. sveta v Braslovčah
in pri okraj. šol. svetu v Celju (okraj. glavarstvo) v upogled.

Vsak licitant mora pred začetkom dražbe položiti varščino
10% izklicne cene t. j. 4780 K.

Krajni šolski svet Braslovče,
dne 30. avg. 1903.

Jožef Omladič, načelnik.

Zahvala.

Za izkazano mnogobrojno sočutje povodom smrti našega ljubega,
nepozabnega soproga oziroma očeta

Martina Planker

izrekamo najpristranejšo zahvalo, da so prihiteli izkazati zadnjo čast
dragemu rajnemu, prečastiti duhovščini posebno veleč. gosp. duhovn.
svetovalcu in dekanu Ant. Hajšek, nadalje g. dr. Janku Bezjaku,
slav. učiteljstvu za krasen venec in petje ter vsem drugim znancem
in prijateljem in župljanom. 469

V Laporju, dne 7. sept. 1903.

Žalujoči ostali.

Vsaka beseda
stane 2 v.
Najmanjša
objava 45 v.

MALA OZNANILA

Vsaka beseda
stane 2 v.
Večkr. objava
po dogovoru.

Vsaka beseda stane 2 vln.

Ti inserati se samo proti predplačilu sprejemajo; pri vprašanjih na upravnishve
se mora znamka za odgovor pridejati.

Proda se.

Peska ali šodra iz apnenega kamna
kdor želi, ga lahko dobi pri gospej Ri-
tonia v Poličanah. 337 10-10

Novozidana hiša, dva vrta za zel-
enjavo, studenec z dobro vodo in stav-
bišče, 5 stanovanj, prodajalna z mešanim
blagom, 5 minut iz mesta, se po ceni
proda. Vpraša se v Novi vasi št. 151.
393 4-5

Enonadstropna hiša, v lepi legi,
za trgovino, ali pa za penzioniste pri
pravna, z lepim vrtom, se zavoljo odpo-
tovanja po ceni proda v Studencih pri
Mariboru, blizu cerkve sv. Jožefa. Vpraša
se pri upravnishvu. 400 (6)

Hiša s 5 stanovanji, studencem in lepim
vrtom, se proda. Več se izve pri lastniku
v Studencih pri Mariboru št. 113.
442 3-3

Nova, enonadstropna hiša na vogolu z
9 stanovanji, v modernem slogu zidana,
z dvema verandama, pred hišo lep vrt,
studenec itd. se takoj proda v Studencih
pri Mariboru št. 140 za 34.000 kron.
421 6-5

Novozidana hiša s tremi sobami, z
eno kuhinjo, blizu farne cerkve, za vpo-
kojence primerna, se proda. Lep razgled,
sadni in zelenjadni vrt, 3 orale njiv, hlev
za konja, krave in prašiče, vse zidano in
z opeko krito. Natančneje se izve pri de-
dičih pokojnega Jožefa Vaupotič pri Sv.
Juriju ob Ščavnici. 444 3-3

Nova hiša, v švicarskem slogu, 12 let
davka prosta, v bližini Maribora, z vrtom,
dvorščem, kletjo, perilnico, blizu gozda,
čez 500 gld. najemnine, se po ceni in pod
ugod. pogoji proda. Naslov pove uredn.
446 3-3

Dobro obiskovana gostilna in
pekarija se proda ali da v najem. Več
pove lastnik Janez Lah, gostilničar na
Pilštanju. 451 3-2

Malo posestvo v celjski okolici s
hišo, gospodarskim poslopijem, dvema vi-
nogradoma, hosto in tremi njivami, se proda.
Poizvedbe pri g. M. Neumüller v Celju,
vila Vekoslava. 448 3-2

80 litrov slivovice, liter po 70 kr.
proda Jožef Horvatus, Podgorje pošta
Pišece. 462 2-2

Enonadstropna hiša, 12 let davka
prosta, s prodajalno, najemnine na leto
700 gld., se proda za 8000 gld. v Stu-
dencih pri Mariboru, Schoschteritschgasse
št. 165. Izplača se 4000 gld. 456 3-2

Dve novo zidani vili, vsaka s 5
sobami, s prodajalnicama in vsaka z letno
najemnino 370 gld. se proda za 4500 gld.
na Ptujski cesti blizu Tržaške ceste. Iz-
plačati je 2000 gld. 457 3-2

Hiša s štirimi stanovanji, vrtom, stu-
dencem, njivo in sadonosnikom se proda
v Novi vasi št. 167 pri Mariboru.
464 2-1

Posestvo s hišo in gospodarskim po-
slopijem, njivami travniki, lesom in dvema
vinogradoma, se proda za 5500 gld. Si-
mon Mule v Lembahu pri Mariboru.
471 1-1

Posestvo, ležeče ob okrajni cesti med
Loko pri Žusmu in Pristavo pri Poliča-
nah, je na prodaj. Kupne pogoje pove
Alojzij Belina, učit. in pos. v Remšniku
pri Marenbergu. 465 3-1

Proste službe.

Kot cerkvenik išče službe dobro pri-
poročen, zanesljiv in trezen mož. Naslov
pove upravnishvo. 441 3-3

Krojaški pomočnik, dobro izurjen,
priden in zanesljiv, ki zna tudi prodajati,
se sprejme. Dobi 6 kron na teden plače.
Körner, št. Iij v Slov. gor. 449 2-2

Hlapec za postiljona, ki je pošten in
priden, se išče. Dobi 24 K plače, hrano
in stanovanje. Ponudbe na upravnishvo.
452 2-2

Trgovskega pomočnika z do-
brimi spričevali z dežele za mešano trgo-
vino in enega učenca iz dobre hiše sprejme
tako J. Vinko Zorko pri Sv. Andražu v
Slov. gor. 450 3-2

Trgovski učenec, krepke postave,
14 let star in z dobrimi spričevali, iz
dobre hiše, se sprejme takoj v mešano
trgovino na deželi. Ponudbe na upravnishvo
listu. 459 3-2

Ekonom, kateri je dobro dovršil kranj-
sko kmetijsko šolo in je že eno in pol
leta praktično deloval, želi primerne službe
kot opravnik, vincar, sadjar, kletar ali
voditelj kakega posestva. Ponudbe se naj
pošljejo na upravnishvo. 467 3-1

Absolviran cecilijanec, ki name-
rava vstopiti v učiteljsko v Mariboru,
vzame proti zmernemu plačilu učenca v
pouk v glasovirju. Dotična vprašanja radi
dogovora naj se, prej ko mogoče, pošljejo
na upravnishvo „Slov. gosp.“ pod naslo-
vom „Cecilija“. 468 2-1

Razno.

Šunka s kožo 1 gld., brez kože 95 kr.,
brez kosti s kožo 1 gld. 10 kr., plečeta
brez kosti 90 kr., suho meso 78 kr.,
slanina 82 kr., prašičji jeziki 1 gld., go-
veji 1 gld. 20 kr., glavina brez kosti
45 kr. Dunajske salame 80 kr., prave,
boljše 1 gld., iz šunkina 1 gld. 20 kr.
ogrske 1 gld. 80 kr. kilo. Velika klobasa
ena 20 kr. Pošilja le dobro, pošteno blago
od 5 kg naprej proti povzetju Janko Ev.
Sirc v Kranju. 320 7

Dijaka spodnje gimnazije in dobre hiše
vzame v vse preskrbovanje blizu šol stu-
nujoči I. Weixl, nadučitelj v p., Zofijni
trg št. 3, I. stopn., II. nadstropje.
443 3-3

Dijaki se sprejmejo na hrano in stano-
vanje v Mariboru, Pfarrhofgasse šte. 3
v pritličju na desno. 470 1-1

Mravljijska jajca

439 kupuje 33
po najvišji ceni trgovca
M. Berdajs,
Maribor, Zofijni trg.

I. F. PAYER, 158 10-8

kamnoseški mojster v Mariboru,
Kokoschinegg- in Hilariusstrasse.

Predno se kdo odloči za nakup nagrobnega kamna, naj se prepriča
o moji ceni ter si naj ogleda mojo veliko in raznovrstno zalogo

čez 100 izgotovljenih in zelo lepih
nagrobnih kamenov.

Vsakomur dam vedno uljudno pojasnila ne da bi ga silil k nakupu.

Priporočam se tudi v izdelovanje vseh v mojo stroko spadajočih
kamnoseških in kiparskih del posebno altarje, krstne kamne, obhajilne
klopi ter poslužim radovoljno z vzorci in proračuni.

Zelo solidna postrežba pri nizkih cenah!

Karol Kociančič

268 b

Kamnoseški mojster v Mariboru
Schillerstrasse 25

se priporoča v izvrševanje vseh cerkvenih del, grobov, nagrobnih kamnov in stavbinskih del, podob in ornamentalno - kiparskih del, kakor tudi popravila na istih. — Vzorci in proračuni.

DEMETRIJ GLUMAC,

kotlar v Mariboru

Kaserngasse št. 13. Kaserngasse št. 13.

priporoča svojo veliko zalogo **kotlov** za kuhanje žganja, kotlov za perilo in **peronospera brizgalnice**.

Izdeluje in popravlja vsakovrstna v njegovo stroko spadajoča dela točno in po ceni. 265 16

Lepa novoizidana hiša

pritlična, 10 let davka prosta, z vodom, s pritlikajočim se vrtnom, v zdravi legi v Mariboru, se vsled prestavljenja lastnika proda po ceni. Pripravno za penzioniste. Naplačilo 2000 K. Naslov pri upravnistvu. 447 3-2

4-4 Razglas. 319

Na višjem gozdarskem zavodu za avstrijske alpske dežele v Bruku ob Muri (štajerska deželna srednja šola) se **otvori s 1. oktobrom t. l. nov triletni učni tečaj**. Zavod ima nalog, izobraziti v teoretičnih predavanjih o gozdarstvu in njega pomožnih znanostih kakor tudi v praktičnem pouku vesne in zanesljive gozdarske uradnike.

Pouk bo obsegal največ izobrazbo učencev o gospodarstvu v avstrijskih alpskih deželah nahajajočih se gozdov.

Učna doba traja tri leta.

Prošnje za vsprejem je doposlati na **ravnateljstvo gozdarskega zavoda do 20. sept. 1903.**

Sprejemni pogoji so: v zavod vstopivši morajo dopolniti 16. leto ter dovršiti 5. razred tudržavne gimnazije ali realke z zadostnim uspehom. Izjemoma more štajerski deželni odbor dovoliti vsprejem takim prosilec, ki so dovršili 4. razred gimnazije ali realke s pohvalnim uspehom in imeli v računstvu in naravoslovju kakor v nemščini povoljni uspeh ter nakažejo dokazilo enoletnega praktičnega znanja po državno izprisanem gozdarskem izkušencu.

Pravica za enoletnega prostovoljca.

Šolnine plačajo sinovi gozdarjev, ki so avstrijski državljani in od avstrijskih alpskih dežel 40 K; vsi drugi pa letno 120 K.

Na vprašanja daje zavod pojasnila.

Gradec, 21. maja 1903.

Od štaj. dežel. odbora.

Cena vžigalice: 6

1 orig. zaboje s 500 zavitki (normal) K 48.—
franko Ljubljana 2% popusta

1 orig. zaboje s 500 zav. (Flaming) K 52.—
franko Ljubljana 2% popusta

Iv. Perdano, Ljubljana

Slovenske knjižnice „Pod lipo“ 2. zvez.

Stolni dekan

d^{r.} Ivan Križanič.

Cena knjigi 30 v, s pošto 35 v.

— Dobi se v —

tiskarni sv. Cirila v Mariboru
Koroške ulice št. 5.

Trgovina z železnino „MERKUR“ PETER MAJDIČ

v Celju, Graška cesta števil. 12

priporoča svojo veliko zalogo

najboljše železa in jekla, pločevine, žice, kakor žico za ograje, lite železnine, vsakovrstnega orodja za rokodelce, različnih žag, poljedelskega orodja in sicer orala, brane, motike, kose, srpe, grablje in stroje; vsakovrstnih ponev, ključalničarskih izdelkov ter okov za okna, vrata in pohištvo, žrebljev, vijakov in zakov, hišne in kuhinjske posode tehtnic, sesalke, meril in uteži, raznovrstnih stavbinskih potrebščin ter vsega družega blaga za stavbe, hiše, vrte itd.

Traverze, cement, strešna lepenka, trsje za obijanje stropov (štorje), lončene cevi, samokolnice, oprav za strelovode, ter vse v stroko železne trgovine spadajoče predmete.

Tomazeva žlindra, najboljšo umetno gnojilo.

* Bogata izber vsakovrstnih nagrobnih križev. *

Postrežba točna.

Cene nizke.

Tiskarna sv. Cirila

naznanja p. n. občinstvu, da prevzema naročila za vizitnice, pisma, cenike s podobami itd. izvršene v **kamnotisku**. Zagotavlja se dobra izvršitev in nizka cena.